

## **LAUREA AMMATTIKORKEAKOULU**

### **Turvallisuusosaamisen koulutusohjelma (Laurea Leppävaara, turva), TYA09SJ**

#### **Toimintaympäristö**

Erilaisia näkemyksiä vallitsee siitä, mitä turvallisuuteen, turvallisuusalaan ja -osaamiseen on katsottava sisältyvän. Yksimielisyys lienee kuitenkin saavutettu paitsi käsitteen määrittelyn vaikeudesta myös siitä, että turvallisuus ja turvallisuuden hallinta liittyvät yhteiskunnan ja sen orgaanien kaikkeen toimintaan varsin kiinteällä tavalla. Yksilön, organisaation tai yhteiskunnan tarkastelu on vaikeaa ilman, että tarkastelun kohteena jollakin tasolla olisi myös turvallisuus. Toisaalta julkisessa keskustelussa on myös esitetty näkemyksiä, joiden mukaan turvallisuudelle olisi yhteiskunnassa annettu ylikorostunut merkitys. Lisäksi tutkijat ovat varoittaneet siitä, että turvallisuuden ylikorostaminen voi paradoksaalisesti johtaa kohti pelon kulttuuria.

Myös turvallisuusosaamiselle on ominaista jatkuva muutos ja turvallisuustoiminnassa onkin kysymys hyvin usein muutoksen ennakoimisesta ja kyvystä vastata nopeiden muutosten tuomiin haasteisiin. Riskiyhteiskunnassa riskit ja uhat saavat uusia muotoja. Globalisaatio ja teknologinen kehitys johtavat mm. pakkoon varautua sellaisiin turvallisuusuhkiin, jotka aiemmin ovat olleet tuntemattomia. Tämä asettaa entistä suurempia haasteita turvallisuustoiminnalle.

Turvallisuus nähdään aiempaa laajemmin ihmisten toimintana. Tämä merkitsee sitä, että vastuuta turvallisuudesta ei kannan pelkästään kasvoton yhteiskunta tai järjestelmä, vaan yhteiskunnan organisaatioilla ja ihmisillä on velvollisuus omalta osaltaan huolehtia turvallisen yhteiskunnan ylläpitämisestä. Koska turvallisuus syntyy useiden tekijöiden yhteisvaikutuksesta, turvallisuuteen voivat vaikuttaa useat eri toimijat. Esimerkiksi paikallisessa turvallisuussuunnittelussa ovat mukana sekä viranomaiset, yritykset ja muut organisaatiot että paikalliset asukkaat itse.

Turvallisuuden kehittämiseen useiden eri toimijoiden väliseksi yhteistyöksi liittyy myös viranomaisten ja yksityisten yritysten välisen yhteistyön lisääntyminen. Turvallisuusallalla toimivan onkin osattava luoda kumppanuuksia ja toimia erilaissa verkostoissa. Käytännössä esimerkiksi elinkeinoelämä ja viranomaiset ovat luoneet yhteisen strategian yrityksiin kohdistuvien rikosten ja väärinkäytösten torjumiseksi. Osa yritysten ja viranomaisten yhteisistä turvallisuuden kehittämiseen tähtäävistä hankkeista on noteerattu myös kansainvälisesti. Osana sisäisen turvallisuuden kehitystä pois poliisin monopolitoiminnasta voidaan nähdä myös yksityisten turvallisuuspalvelujen merkityksen kasvu. Kansainvälisissä tutkimuksissa on muun muassa otettu esille yksityisten turvallisuuspalveluiden merkitys rikostorjunnassa.

Yritysturvallisuudessa yritysten oma vastuu riskienhallinnasta ja turvallisuudesta on kasvanut. Liiketoiminnassa haasteena onkin liiketoimintaprosessin ja turvallisuuden kytkeminen toisiinsa siten, että turvallisuudesta muodostuu erottamaton osa liiketoimintaprosessia. Erityisen vaativaa on yhdistää yritystoiminnan usein edellyttämä avoin toimintaympäristö sellaiseen turvallisuustasoon, jolla mahdollisimman vähän rajoitetaan tätä avoimuutta mutta jolla kuitenkin voidaan varmistaa riittävä toiminnan turvallisuus. Globalisaatiokehitys merkitsee myös sitä, että organisaatiot joutuvat sopeuttamaan turvallisuustoimintansa erilaisiin toiminta- ja oikeuskulttuureihin. Syvälinen perehtyminen erilaisiin vaatimuksiin yhdessä liiketoiminnan riittävän syvällisen ymmärryksen kanssa on avaintekijä organisaation menestyksellisessä turvallisuustoiminnassa erilaisissa kulttuureissa.

Ihmisten turvallisuuteen vaikuttavista tekijöistä voidaan ennen kaikkea mainita vapaa-ajan lisääntyminen ja väestön ikääntyminen. Kun työikäisen väestön määrä on toisaalta kääntynyt laskuun, teknologian käytön tehostaminen ja uudet tavat tuottaa palveluita ovat keskeisessä asemassa. Kehitys näkyy myös turvallisuusosaamisessa, jossa innovatiivisten ratkaisujen merkitys kasvaa. Turvallisuusosaamisessa väestön ikääntyminen ja vapaa-ajan lisääntyminen merkitsevät toisaalta myös painetta panostaa kodin ja vapaa-ajan toimintojen turvallisuuteen.

Suomella on tavoitteena torjua ns. Kiina-ilmiötä kehittämällä uudenlaisia ratkaisuja tiede-, teknologia- ja innovaatiopolitiikkaan. Samalla fyysisen tuotteen ja palvelun raja hämärtyy. Turvallisuusosaamisessa tämä tarkoittaa mm. sitä, että uutta teknologiaa hyödyntävien turvallisuusinnovaatioiden tehtävänä on ennen kaikkea palvella ratkaisuin ihmisten ja organisaatioiden turvallisuustarpeille

#### **Asiantuntijuus**

Tietoturvallisuus on keskeinen osa tietoyhteiskuntastrategiaa ja sen merkitys kasvaakin jatkuvasti. Suomen

tietoyhteiskuntaohjelman mukaan tietoyhteiskunnan keskeinen elementti on luottamus. Jos tietoturvallisuus ei ole kunnossa, tämä luottamus vaarantuu, mikä voi johtaa erilaisten uhkien toteutumiseen. Turvallisuusosaamista kehitettäessä joudutaan jatkuvasti pohtimaan sitä, miten perinteinen fyysinen turvallisuus ja tietoturvallisuus voidaan yhdistää. Ns. konvergenssijattelulla onkin toisinaan viitattu juuri tähän, mutta toisaalta myös laajempaan turvallisuuden ja muun kompleksisuuden hallintaan.

Osana riskiyhteiskunnan turvallisuuskehitystä myös erilainen turvallisuutta ja turvallisuusosaamista koskevan sääntelyn määrä kasvaa. Turvallisuuden ylläpitäminen johtuu aiempaa useammin organisaatioille asetetuista lakisääteisistä velvoitteista. Toisaalta osana sääntelyä voidaan pitää myös erilaisia standardeja ja kansainvälisten yritysten toimintasääntöjä. Esimerkiksi liiketoimintasopimuksissa edellytetään aiempaa useammin sitoutumista erilaisiin turvallisuusvaatimuksiin. Tietoyhteiskunnassa on ensiarvoisen tärkeää varmistaa, että yksityisyyden suojaa koskeva sääntely on sellaisella tasolla, että se turvaa ihmisten perusoikeudet. Tämä kaikki asettaa kasvavia haasteita turvallisuusosaamisen ammattilaisille. Heidän on paitsi hallittava turvallisuutta koskevat säädökset ja sitoumukset myös osattava soveltaa niitä käytännön toiminnassa. Lisäksi heidän on kyettävä motivoimaan ihmiset noudattamaan näitä säännöksiä ja sitoumuksia.

Metropolialue toimii koko Suomen taloudellisen kehittymisen moottorina. Alue tuottaa yli kolmanneksen Suomen bruttokansantuotteesta ja sillä sijaitsee yli 30% koko maan työpaikoista. ERECO (2006) arvioi, että Helsingin alueen tuotanto kasvaa edelleen noin 4% vuodessa 2006-2010. Näin ollen voidaan sanoa, että metropolialueen kehittäminen on koko Suomen toimintakyvyn kannalta keskeistä.

Metropolialueen voimakas talouskasvu yhdistettynä toimialojen asiantuntijoitumiseen on aiheuttanut tilanteen, jossa useilla eri toimialoilla tarvitaan jatkuvasti uutta osaavaa työvoimaa, varsinkin johto- ja asiantuntijatehtäviin. Suojeluala on yksi edellisessä raportissa erikseen esille nostetuista toimialoista. Alan sisällä metropolialueella on selkeää henkilöstötarvetta mm. teknisen valvonnan, vartiointin ja turvallisuuden osajille.

Pääkaupunkiseudun erityispiirteinä muihin kaupunkeihin ja alueisiin verrattuna on, että siellä sijaitsee runsaasti yritysten, järjestöjen, valtion hallinnon ja kolmannen sektorin pääkonttoreita ja keskusyksiköitä. Turvallisuusosaamisen konsernitasoiset toiminnot sijoitetaan yleensä keskusyksiköihin, mistä syystä johtuen pääkaupunkiseudulla on erityistarve turvallisuusosaamiselle. Myös ulkomaisten yritysten Suomen tytäryhtiöiden keskusyksiköt yleensä sijaitsevat pääkaupunkiseudulla ja näihin yksiköihin tyypillisesti sijoitetaan koko Suomen turvallisuustoimintojen johto.

## **Osaamisalueet**

Koulutusohjelmassa osaaminen kehittyy opiskelijan oman kokemuksen, alan käytännön ja uuden tiedon keskinäisen vuorovaikutuksen – praksiksen – kautta. Opetus rakennetaan dynaamiseksi järjestelmäksi, jossa teoria, kokemus ja käytäntö kohtaavat ja jossa opiskelija kehittävää osaamistaan erilaisissa yhteistyöverkostoissa.[1]

Opiskelija kehittää itseään kohti dynaamista asiantuntijuutta. Oppimistehtävät asetetaan siten, että opiskelija voi kehittää uutta osaamista ja käyttää niitä luovasti ongelmaratkaisutehtävissä. Opiskelija vahvistaa ydinosaamistaan syventämällä alansa teoreettista osaamista ja ratkaisemalla alan ongelmia erilaisista näkökulmista käyttäen erilaisia menetelmiä siten, että tuloksena syntyy uusia toimintatapoja, malleja ja selityksiä. Toimialan ja toimintaympäristön osaamista vahvistetaan oman toimintaympäristön analyyseillä ja verkottumalla alan muiden toimijoiden kanssa tavoitteena luoda visioita tulevasta kehityksestä ja löytää piileviä innovaatiota. Opiskelijan ohjaus on osallistuvaa ja opetus luonteeltaan ohjaavaa. Opiskelijalla on mahdollisuus oppimistehtävissä vahvistaa työelämän yleisten taitojen osaamistaan (oppimaan oppimien, tiedon hallinta, päättelykyky, kommunikointi, ryhmässä oppiminen, luova ajattelu, itsensä johtaminen, visiointi) ja oman työminän kehittämisosaamista. Ohjaus, muilta toimijoilta saatu palaute ja oman työn arviointi antavat opiskelijalle mahdollisuuden pohtia oman toimintansa perusteita. Opiskelijan kehittyminen koulutusohjelmassa on kuvattu tiivistäen oheisessa kuviossa (

[1] Boud, D. & Feletti, G. 1999. Ongelmalähtöinen oppiminen. Helsinki: Terra Cognita.

Turvallisuusosaamisen ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon tärkeä tavoite on metropolialueen ja koko Suomen osaamistason yleinen korottaminen ja toimijoiden muuttaminen klusterin aktiivisiksi kehittäjiksi. Tällä varmistetaan alueen kilpailukyvyn vahvistuminen turvallisuustoiminnan jatkuvasti kovenevassa kansainvälisessä kilpailukentässä.

Lukuisista eri tekijöistä johtuen yritykset ja muut organisaatiot tarvitsevat tulevaisuudessa entistä enemmän osaamista, joka liittyy turvallisuuskysymysten johtamiseen globaalissa ympäristössä. Seuraavassa on tehty synteesi

kansainvälisten turvallisuuskysymysten johtamiseen vaikuttavista tekijöistä ja siihen liittyvistä osaamistarpeista. Synteesi pohjautuu viimeisen kolmen vuoden aikana tehdyille aiheita käsitteleville tutkimuksille ja selvityksille.

Maailmanlaajuisten ongelmien ja alueellisten konfliktien merkitys turvallisuudelle on lisääntynyt. Suomen sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden riippuvuus laajasta kansainvälisestä tilanteesta on globalisaation myötä voimistunut. Viime vuosien aikana laaja-alaiseen turvallisuuteen kohdistuvat uudet uhat ovat enenevässä määrin alkaneet heijastua Euroopan maiden ulkoiseen ja sisäiseen turvallisuuteen. Globalisaatio on vähentänyt maantieteellisen etäisyyden merkitystä. Globaalit ja kansallisvaltioiden rajat ylittävät ongelmat vaikuttavat maailmanlaajuiseen, Euroopan ja suomalaisen yhteiskunnan ja kansalaisten turvallisuuteen. Riskit ja uhat ovat saaneet uusia muotoja ja niiden vaikutukset välittyvät nopeammin ja laajemmalle alueelle. Uhkien torjunta edellyttääkin laaja-alaista kansainvälistä yhteistyötä ja parempaa valmiutta puuttua ongelmiin ja niiden syihin. Ne eivät siten ole enää Suomenkaan kannalta etäisiä kysymyksiä. Suomi on kuitenkin edelleen yksi Euroopan turvallisimmista maista.

Suomi kehittää ja laajentaa osallistumistaan siviilikriisinhallinnan kehittämiseen ja toteuttamiseen erityisesti EU:n mutta myös muiden järjestöjen ja toimintamuotojen puitteissa. Keskeisiä aloja ovat ilmastomuutoksen vaikutusten ennakointi, Itämerensuojelu, lähialueiden onnettomuusriskeihin varautuminen sekä kansainvälisen merenkulun turvallisuuden lisääminen Itämerellä, erityisesti Suomenlahdella.

Kansallisia voimavaroja kehitetään laaja-alaisesti. Suomalaisen yhteiskunnan sisäisestä turvallisuudesta huolehditaan kaikissa tilanteissa ja viranomaisten toimintakykyä torjua sekä olemassa olevia että uusia uhkia kehitetään. Sisäisen turvallisuuden ohjelma on laajasti hyväksytty käyttöön ja yhteiskunnan elintärkeitä toiminnot pyritään turvaamaan viranomaisten ja muiden toimijoiden kumppanuuteen perustuvalla yhteistyöllä.

Yhteiskunnan keskeisten perustoimintojen turvaamisessa korostuvat aiempaa enemmän sähköisten viestintä- ja tietojärjestelmien turvallisuus, varautuminen tартtuviin tauteihin sekä säteily- ja kemiallisiin uhkiin. Globalisaation hyödyt jakautuvat epätasaisesti, ja usein epäkohtiin tai muutospaineisiin reagoidaan voimakkaasti. Globalisaation hallinnassa odotukset kohdistuvat valtioiden toimintakykyyn ja niiden välisten yhteistyöjärjestelyjen toimivuuteen. Globalisaation ja vakaan kansainvälisen ympäristön edut Suomen kaltaiselle taloudelle ovat kiistattomat, mutta keskinäisriippuvuuden kasvaessa riskien hallinta kansallisin keinoin on vaikeutunut.

Talouden kansainvälistyminen edistää ihmisten, tavaroiden, palveluiden, pääomien ja tiedon liikkuvuutta ja herkästi haavoittuvien teknologisten järjestelmien ja verkostojen käyttöä. Turvallisuusriskit lisääntyvät ja yhteiskunnan haavoittuvuus eri tavoin kasvaa erityisesti, mikäli tämä kehitys kytkeytyy terrorismiin tai järjestäytyneeseen rikollisuuteen. Globalisaation ennakoimattomuus ja kriisiytymisen mahdollisuus ovat todellisia haasteita myös Suomen turvallisuudelle ja taloudelle. Globalisaation aikakaudella erilaiset häiriöt välittyvät nopeasti sekä suoraan että kansainvälisen järjestelmän toimivuuden kriiseinä ja maailmantalouden vaikeuksina muihin maihin, millä on vaikutuksensa yhtä lailla suomalaisten kansainvälistyneiden yritysten toimintaedellytyksiin ja siten suomalaisten hyvinvointiin.

Järjestäytynyt rikollisuus toimii yhä laajemmin valtioiden rajojen yli. Huumausainerikollisuus, ihmiskauppa ja erilaiset talousrikokset uhkaavat yhteiskuntien toimivuutta pyrkimällä levittäytymään osaksi yhteiskunnan laillisia rakenteita.

Taloudelliset ja teknologiset riskit korostuvat globalisaatiokehityksen myötä. Erilaisilla turvallisuusuhkilla on taloudellisia vaikutuksia, jotka välittyvät kansainvälisen rahoitusjärjestelmän, kaupan, investointien sekä tietoliikenne- ja liikenneyhteyksien ja niiden häiriintymisen kautta laajoille alueille. Kasvava riippuvuus teknisten järjestelmien toimivuudesta aiheuttaa uusia riskejä.

Yritystoiminnassa on siirrytty maailmanlaajuisiin toimintamalleihin, mikä on johtanut tuotannon keskittymiseen, lisääntyvään toimintojen verkottumiseen sekä toimitus- ja palveluketjujen pitenemiseen. Riippuvuus ulkomaisten verkostojen ja logististen järjestelmien toimivuudesta on kasvanut, kuten myös alihankintatoiminnan ja erilaisten teknisten järjestelmien osuus. Riippuvuuden kasvun myötä organisaatioiden haavoittuvuus lisääntyy. Laajalti tietoverkkojen ja -järjestelmien varassa toimiva tietoyhteiskunta on haavoittuva erilaisille häiriöille ja rikoksille. Tietojärjestelmiin tunkeutumiset ja niiden yritykset ovat jokapäiväisiä. Uhat kohdistuvat myös turvallisuusviranomaisten viesti- ja tietojärjestelmiin. Tietokonevirukset leviävät nopeasti avoimessa Internet-verkossa. Internet tarjoaa myös mahdollisuuksia rikoksiin.

Yritysten vastuu riskienhallinnasta ja turvallisuudesta kasvaa. Turvallisuusstandardeista ja sertifikaateista tulee luonnollinen osa organisaatioiden välistä kanssakäymistä. Turvallisuuden kokonaishallinta osana liiketoimintaa on osa yritysten arkea. Liiketoimintojen jatkuvuuden varmistaminen kaikissa olosuhteissa on edellytyksenä

liikesuhteille. Teknologioiden kehittyessä nopeammin jää vähemmän aikaa turvallisuuden ottamiselle huomioon kehitystyössä ja testauksessa. Riskienhallinnassa ei voida turvautua vanhoihin vahinkotilastoihin, vaan painopiste on siirtynyt riskikentässä tapahtuvien muutosten ennakointiin. Monimerkityksellisten ongelmien ratkaisemiseksi tarvitaan riskienhallintaprosesseissa vuorovaikutusta asiantuntijoiden, sidosryhmien ja kansalaisten välillä. Riskienhallinnassa korostuu kaikkien liiketoimintaan liittyvien riskien kokonaisvaltainen tarkastelu. Poikkeusolojen ja normaaliajan häiriöiden välinen raja poistuu.

Tietojärjestelmiin tai tietoturvaluuteen liittyvien toimintojen ulkoistusta tai alihankintaa harkittaessa tulee tehdä perusteellinen tietoturvariskien arviointi. Tietoturvaluuteen liittyvät vastuut säilyvät organisaatiolla ja tämä edellyttää riittävän tietoturvaluuden säilyttämistä organisaatiolla itsellään. Ulkopuolisten kanssa tehtäviin palvelusopimuksiin tulee selkeästi kirjata osapuolten vastuut ja oikeudet ja turvallisuuteen liittyvän osaamisen riittävä taso.

Suomalaiset yritykset ulkomailla joutuvat sopeuttamaan toimintansa paikallisiin turvallisuusolosuhteisiin. Kansainväliset yritykset tuovat Suomen toimipisteisiin hyvinkin erilaisia turvallisuusjohtamisjärjestelmiä. Suomalaisten ja kansainvälisten yritysten toimintaa niin ulkomailla kuin Suomessaakin määrittävät paikalliset turvallisuusolot ja yritysten paikallisesti ja kansainvälisesti soveltamat sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden de facto -standardit, jotka yleensä kulkevat de jure-standardien ja -käytäntöjen edellä.

Väestön ikääntymisen seurauksena koti- ja vapaa-ajan tapaturmat lisääntyvät. Turvattomuuden tunne voi kasvaa suuremmaksi kuin mikä sen todennäköisyys on ja pahimmillaan pelosta voi tulla ihmisten elämää ja toimintaa rajoittava tekijä. Ikääntyvän väestön poistuminen työelämästä lisää kansainvälistä muuttoliikettä.

Ulkomailta johdetun, kovan rikolliskulttuurin vaikutukset lisääntyvät. Ulkomailta johdettujen rikollisjärjestöjen ote rajat ylittävästä rikollisuudesta lisääntyy. Uusi rikollisuuskulttuuri lisää uhkia lahjontaan, painostukseen ja uhkailuun. Viranomaisten sisäisellä ja välisellä yhteistyöllä sekä kumppanuuteen perustuvalla yhteistyöllä muiden toimijoiden kanssa haetaan kustannustehokkaita ratkaisuja turvallisuutta lisääviin toimiin.

Organisaatioiden ja verkostojen toimintakyky turvallisuudessa on pitkälle riippuvainen niissä työskentelevien ihmisten sitoutumisesta. Voimakas turvallisuuskulttuuri ja turvallisuustietoisuus ohjaavat ihmisten käyttäytymistä. Turvallisuuskulttuurin määrätietoinen kehittäminen kuuluu oleellisena osana organisaatioiden toimintaan. Yhä suurempi osa ihmisiä työskentelee eri kulttuuritaustaisten kanssa. Työväkivallan kohtaaminen työtehtävissä lisääntyy. Tulevaisuudessa on yhä enempi ihmisiä työtehtävissä, joissa on mahdollisuus aiheuttaa suurta tahallista tuhoa.

Turvallisuutta voidaan pitää varsin kompleksisena ilmiönä. Kyse on ilmiöstä, jota ei välttämättä voida lähestyä pelkästään osiensa kautta, vaan jota on tarkasteltava nimenomaan kokonaisuutena. Tämän vuoksi ammattikorkeakouluympäristö on luonteva oppimisympäristö turvallisuusosaamiselle. Turvallisuuden puristaminen tieteenalakohtaiseen muottiin on omiaan supistamaan erilaisia näkemyksiä turvallisuudesta.

Toisaalta turvallisuutta on kuitenkin tarkasteltava varsin monitieteisenä ilmiönä. Turvallisuuden tutkimuksessa käytetään hyväksi useiden eri tieteenalojen saavutuksia ja pyritään näin soveltamaan perustutkimuksessa saavutettuja tuloksia mm. käytännön työelämän kehittämiseen. Haasteena alalla onkin riittävän syvällisen kuvan saaminen eri tieteenalojen sovelluksista siten, että niiden integrointi turvallisuuteen ja organisaatioiden toiminnan kehittämiseen on mahdollista. Ne tieteenalat, joita turvallisuuden kehittämisessä hyödynnetään, ovat sinänsä jo olemassa. Tarvitaan vain uudenlaisia tapoja yhdistellä näillä aloilla saavutettuja tuloksia turvallisuusinnovaatioiden aikaansaamiseksi.

## **Asiantuntijuuden kasvuprosessi**

Laurean integratiivisiin oppimisympäristöihin perustuva toimintamalli palvelee erityisen hyvin turvallisuusosaamisen ylemmässä ammattikorkeakoulututkinnossa välttämätöntä työelämän, aluekehityksen ja oppimisen keskinäistä integrointia. Integratiivisissa oppimisympäristöissä uudet tiedot ja taidot hankitaan aidossa ongelmanratkaisutehtävissä. Tällöin oppimisesta tulee kokonaisvaltaista ja kokemuksellista. Keskeisellä sijalla on ajatus siitä, että oppiminen ja työn kehittäminen voidaan yhdistää osaksi työtoimintaa.

Kokemukset Laurean Turvallisuusalan koulutusohjelmasta tähän mennessä valmistuneiden opiskelijoiden työelämään sijoittumisesta ovat olleet erittäin hyviä. Lähes kaikki valmistuneet ovat löytäneet koulutustaan vastaavan työpaikan turvallisuusosalta. Alalla jo opiskelemaan tullessaan olleet ovat osaamisensa syventymisen

kautta useissa tapauksissa saaneet entistä haastavampia turvallisuusalan työtehtäviä. Laureasta valmistuneille opiskelijoille turvallisuusosaamisen ylempi korkeakoulututkinto merkitsee mahdollisuutta syventää ja kehittää omaa ammattitaitoaan

## **Koulutusohjelman kuvaus**

Tämä on Laurea-ammattikorkeakoulun turvallisuusosaamisen ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opetussuunnitelma. Turvallisuusosaamisen syventävälle ja laajentavalle osaamiselle on voimakas tarve, joka pohjautuu turvallisuusklusterin työelämätarpeisiin, metropolialueen alueellisiin erityispiirteisiin ja globalisaatiokehitykseen.

Laurea-ammattikorkeakoulun turvallisuusosaamisen ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon koulutusohjelma perustuu koulutuksen ja soveltavan T&K-toiminnan avulla tapahtuvaan turvallisuusklusterin innovatiiviseen kehittämiseen sekä metropolialueen aluekehitystoimintaan. Koulutusohjelma palvelee sekä yrityselämän että julkisen sektorin turvallisuusosaamisen tarpeita.

Ohjelmasta valmistuu kehityksen käynnistäjiä parantamaan yritysten kilpailukykyä ja organisaatioiden vaikuttavuutta kotimaisilla ja kansainvälisillä markkinoilla ja toimintafoorumeilla. Koulutusohjelmassa koulutetaan turvallisuusosaajia vaativiin kehittämis- ja johtamistehtäviin yrityksissä ja muissa organisaatioissa. Koulutusohjelma antaa laajan ja syvällisen osaamisen turvallisuudesta ja sen hallinnasta sekä uusimpaan tutkimustietoon pohjautuvat teoreettiset tiedot turvallisuusosaamisen vaativissa kehittämis- ja johtamistehtävissä toimimista varten.

## **Opiskelu koulutusohjelmassa**

Koulutusohjelmassa opiskelija syventää tietojaan, taitojaan ja osaamistaan turvallisuudesta ja sen hallinnasta sekä ymmärtää siihen liittyvän työelämän, alueellisen, kansainvälisen ja yhteiskunnallisen merkityksen. Koulutusohjelman suorittaneella opiskelijalla on valmiudet ja menetelmällinen kyky turvallisuusosaamiseen liittyvän tietämyksen elinikäiseen oppimiseen ja jatkuvaan oman ammattitaidon kehittämiseen. Opiskelija pystyy vastaamaan uusiin turvallisuuden kehittämisen ja johtamisen globaaleihin haasteisiin. Lisäksi opiskelijalla on turvallisuuden kehittämis- ja johtamistehtävissä vaadittavat viestintä- ja kielitaidot sekä kansainvälisen vuorovaikutuksen ja ammatillisen toiminnan edellyttämät valmiudet

Koulutusohjelmassa osaaminen kehittyy opiskelijan oman kokemuksen, alan käytännön ja uuden tiedon keskinäisen vuorovaikutuksen – praksiksen – kautta. Opetus rakennetaan dynaamiseksi järjestelmäksi, jossa teoria, kokemus ja käytäntö kohtaavat ja jossa opiskelija kehittää osaamistaan erilaisissa yhteistyöverkostoissa.

Opiskelija kehittää itseään kohti dynaamista asiantuntijuutta. Oppimistehtävät asetetaan siten, että opiskelija voi kehittää uutta osaamista ja käyttää niitä luovasti ongelmaratkaisutehtävissä. Opiskelija vahvistaa ydinosaamistaan syventämällä alansa teoreettista osaamista ja ratkaisemalla alan ongelmia erilaisista näkökulmista käyttäen erilaisia menetelmiä siten, että tuloksena syntyy uusia toimintatapoja, malleja ja selityksiä. Toimialan ja toimintaympäristön osaamista vahvistetaan oman toimintaympäristön analyyseillä ja verkottumalla alan muiden toimijoiden kanssa tavoitteena luoda visioita tulevasta kehityksestä ja löytää piileviä innovaatiota. Opiskelijan ohjaus on osallistuvaa ja opetus luonteeltaan ohjaavaa. Opiskelijalla on mahdollisuus oppimistehtävissä vahvistaa työelämän yleisten taitojen osaamistaan (oppimaan oppimien, tiedon hallinta, päättelykyky, kommunikointi, ryhmässä oppiminen, luova ajattelu, itsensä johtaminen, visiointi) ja oman työminän kehittämisosaamista. Ohjaus, muilta toimijoilta saatu palaute ja oman työn arviointi antavat opiskelijalle mahdollisuuden pohtia oman toimintansa perusteita.

|       |                                                                              | 1. vuosi | 2. vuosi |
|-------|------------------------------------------------------------------------------|----------|----------|
| OP    | OPINNOT                                                                      | 75       | 15       |
| 189   | ORGANISAATIOIDEN KEHITTÄMISEN METODIT                                        |          |          |
| 00646 | Toimintatutkimus                                                             | 5        |          |
| 00715 | Tulevaisuuden haltuunoton menetelmät                                         | 5        |          |
| 00403 | Innovaatiotoiminnan menetelmät                                               | 5        |          |
| 190   | TURVALLISUUDEN JA RISKIEN HALLINTA                                           |          |          |
| 00656 | Turvallisuusjohtaminen riskienhallintaprosessissa                            | 5        |          |
| 00657 | Yksilön ja organisaation turvallisuuskäyttäytyminen                          | 5        |          |
| 00659 | Toiminnan jatkuvuuden varmistaminen                                          | 5        |          |
| 00660 | Poikkeustilanteiden hallinta ja kriisiviestintä                              |          | 5        |
| 00405 | Soveltava tietoturvallisuus- ja turvallisuusjärjestelmäosaaminen             | 5        |          |
| A0122 | Auditointien johtaminen                                                      | 5        |          |
| 191   | LIIKETOIMINTA- JA JOHTAMISOSAAMINEN                                          |          |          |
| 00661 | Vastuullinen johtajuus ja työyhteisön kehittäminen                           | 5        |          |
| 00416 | Strateginen johtaminen                                                       | 5        |          |
| 00819 | Kasvuyrittäjä                                                                | 10       |          |
| 00664 | Tietointensiivisen liiketoiminnan kehittäminen                               |          | 5        |
| 192   | KANSAINVÄLINEN TURVALLISUUDEN JOHTAMINEN                                     |          |          |
| 00666 | Toiminta globaalissa ja monikulttuurisessa ympäristössä                      | 5        |          |
| 00667 | Turvallisuuden johtaminen yrityksen kansainvälisessä toiminnassa             | 5        |          |
| 00668 | Ajankohtaiset erityiskysymykset kansainvälisessä turvallisuuden johtamisessa |          | 5        |
| 00669 | English for managers and professionals                                       | 5        |          |
| 194   | OPINNÄYTETYÖ                                                                 |          |          |
| 00716 | Opinnäytetyö                                                                 | 30       |          |
|       |                                                                              | 75       | 15       |

## 189 ORGANISAATIOIDEN KEHITTÄMISEN METODIT, 0 op

### Kuvaus:

Opiskelija saavuttaa vahvat metodiset valmiudet organisaation, työtehtävien, johtamisen ja liiketoiminnan tutkimiseen ja kehittämiseen. Osaamisen kehitymisprosessissa opiskelija vahvistaa tutkimus- ja kehittämisvalmiuttaan menetelmällisellä osaamisella. Opiskelijan menetelmällisen osaamisen kasvattaminen painottuu työelämän ja organisaatioiden kehittämiseen muun muassa toimintatutkimuksen, innovaation johtamisen sekä tulevaisuuden toimintaympäristöä ennakoivan tutkimuksen keinoin. Opintokokonaisuus tukee opinnäytetyön tekemistä.

### Opiskelija osaa:

Teeman opintojaksot suorittanut opiskelija osaa

- tutkivan kehittämisen lähestymistavat ja proaktiivisen organisaatioiden kehittämistoiminnan
- menetelmät joilla teoreettista tietoa sovelletaan käytäntöön
- hahmottaa tutkimuksen tekemisen ja tiedon hyödyntämisen kokonaisuuden.
- keskeiset työelämän kehittämisen menetelmät
- tilanteen mukaisesti soveltaen käyttää eri menetelmiä omassa toimintaympäristössään eli pystyy tehokkaasti hahmottamaan millaista tietoa tarvitaan ja millaisilla menetelmillä tarvittavaa tietoa saa
- jäsentää tiedon tarpeitaan, koota ja soveltaa tietoa omassa toimintaympäristössään
- arvioida ja ohjata tiedonhankintaprosessia
- hahmottaa organisaationsa ja alansa kehittämisen tavoitteita ja valita kehittämisen kohteita
- toimima sosiaalisessa arvoverkostossa ja osaamista rikastavassa yhteisössä
- itsenäisesti toteuttaa alaa kehittäviä tutkimus- ja kehittämishankkeita
- hankkia ja käsitellä oman asiantuntijuusalueen ja lähialueiden tietoa sekä kykenee kriittiseen tiedon arviointiin ja kokonaisuuksien hahmottamiseen sekä uuden tiedon luomiseen
- arvioida työyhteisön toimintaa sekä suunnitella, organisoida ja kehittää toimintaa työelämän muuttuvissa tilanteissa
- hahmottaa laajoja kokonaisuuksia ja asioiden välisiä syyseuraussuhteita sekä kykenee toimimaan rajallisen tiedon pohjalta monialaista osaamista vaativissa tilanteissa
- projektitoiminnan osa-alueet ja osaa toimia projektitehtävissä sekä johtaa niitä
- käynnistää kannattavia ja asiakaslähtöisiä kehittämistoimintoja
- löytämään ratkaisuja ja vaihtoehtoja ongelman ratkaisutilanteissa
- perustella asiat kirjallisesti ja toimia vuorovaikutustilanteissa

### Sisältö:

Teeman opintojaksot muodostavat vahvan kokonaisuuden organisaatioiden käytännön kehittämistarpeiden ennakkoinnille, identifioinnille, analysoinnille ja niihin liittyvän innovaatiotoiminnan johtamiselle.

Opintojaksot

00646 Toimintatutkimus, 5 op (pakollinen)

00715 Tulevaisuuden haltuunoton menetelmät, 5 op (pakollinen)

00403 Innovaatiotoiminnan menetelmät, 5 op (pakollinen)

### Osaamisen kehittyminen:

Teema syventää ja vahvistaa opiskelijan osaamista modernien organisaatioiden kehittäjänä ja tulevaisuuden luotaajana.

## 00646 Toimintatutkimus, 5 op

### Opiskelija osaa:

- menetelmällisen lähestymistavan, jossa tutkija osallistuu kiinteästi tutkittavana olevan kohdeorganisaation toimintaan ja aktiivisesti kehittää sen toimintaa identifioimalla ja ratkaisemalla ongelmia ja pyrkimällä tiettyihin toimintaa parantaviin päämääriin
- menetelmät, jossa tutkija ja mahdollisesti muut kohdeorganisaation jäsenet tutkivat yhdessä ongelman ilmenemistä, keräävät tietoa ilmiöstä ja pohtivat sen synty- ja kehitysvaihtoehtoja sekä kokeilevat ratkaisuvaihtoehtoja toiminnan kehittämiseksi

### Opintojakson sisältö:

- toimijan aktiivinen osallistuminen muutos- ja tutkimusprosessiin

- toimijan ja kohteen suhde, yhteistyö ja yhteinen osallistuminen
- käytäntöön suuntautuminen ja ongelmakeskeisyys
- tutkimusprosessin vaiheet ja eteneminen

#### **Opintojakson kuvaus:**

Opintojaksossa tutustutaan tutkimusmenetelmiin, joiden avulla samanaikaisesti muutosagenttina kehitetään organisaation toimintaa. Toimintatutkimus on prosessi, joka tähtää asioiden muuttamiseen ja kehittämiseen entistä paremmiksi. Keskeistä on uudella tavalla ymmärretty prosessi. Toimintatutkimus on lähestymistapa, joka ei ole kiinnostunut vain siitä miten asiat ovat, vaan ennen kaikkea siitä, miten niiden tulisi olla.

### **00715 Tulevaisuuden haltuunoton menetelmät, 5 op**

#### **Opiskelija osaa:**

- tiedonhankinnan ja käytön avulla kehittää yksilön/organisaation tietoa ja ymmärrystä oman organisaation nykytilasta sekä toimintaympäristöstä, tarjoamaan perusteet valintojen tekemiselle ja potentiaalisten hyötyjen tunnistamiselle sekä antamaan perustan muutoksen mittaamiselle
- ennakoititutkimuksen avulla tunnistaa toimintaympäristössä tapahtuvia megatrendejä, heikkoja signaaleja ja toimialan kehityssuuntia sekä arvioida tunnistettujen muutostekijöiden ja muutosprosessien vaikutusta tutkittavaan toimialaan tai elinkeinoelämän klusteriin

#### **Opintojakson sisältö:**

- tiedonhankinnan kokonaisuus
- ennakoititutkimuksen kokonaisuus

#### **Opintojakson kuvaus:**

Opintojakso antaa valmiudet selvittää millaisia mahdolliset, toivottavat tai todennäköiset kohdeorganisaation tulevaisuudet voisivat olla. Lisäksi syvennetään osaamista lähestymistavoista, joilla kohdeorganisaatiota pystytään ohjaamaan kohti haluttua tulevaisuutta.

### **00403 Innovaatiotoiminnan menetelmät, 5 op**

#### **Opiskelija osaa:**

- toimia innovatiivisesti kehittäjäverkoston jäsenenä sekä johtaa proaktiivisesti ja tavoitteellisesti ryhmän kehittämistoimintaa
- uusien ideoiden generoimista ja niiden toteuttamista verkostoympäristössä
- innovaatioidean jalostamiseen tähtäävän prosessin hallinnan

#### **Opintojakson sisältö:**

- innovaation käsite
- inkremetaalinen ja radikaali innovaatio
- innovaatioprosessi
- tavaroiden, palveluiden ja prosessien innovaatio, sosiaalinen innovaatio
- innovaation kaupallistaminen
- innovatiivisuutta tukeva johtajuus ja organisointi

#### **Opintojakson kuvaus:**

Opintojaksolla perehdytään innovaation johtamisen merkitykseen, mahdollisuuksiin, haasteisiin ja menetelmiin.

### **190 TURVALLISUUDEN JA RISKIEN HALLINTA, 0 op**

#### **Kuvaus:**

Opiskelija saavuttaa syvälliset valmiudet organisaation turvallisuuden ja riskein hallintaa varten. Opiskelija osaa kehittää organisaation tarpeista lähteviä turvallisuusjohtamisjärjestelmiä ja arvioida niiden toimivuutta erilaisissa uhkatilanteissa. Kokonaissuutta tarkastelemalla ja prosessimaisesti etenemällä opiskelija osaa kehittää turvallisuusjohtamista, organisaation riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa. Opiskelijan osaamisen kasvattaminen painottuu turvallisuusjohtamiseen riskinhallintaprosesseissa, yksilön ja organisaation turvallisuuskäyttäytymiseen, tietoturvallisuuteen, toiminnan jatkuvuuden varmistamiseen häiriötilanteissa sekä poikkeustilanteiden hallintaan ja

kriisiviestintään.

#### **Opiskelija osaa:**

Teeman opintojaksot suorittanut opiskelija osaa

- toimina aloitteellisesti sekä ennakoimaan muutoksia ja muutostarpeita
- suunnitella, organisoida ja kehittää omaa toimintaansa
- hallita oman alansa organisaatioiden yhteiskunnallis-taloudellisia yhteyksiä, tuntee ja osaa hyödyntää yhteiskunnallisen vaikuttamisen mahdollisuuksia sekä osaa soveltaa kestävän kehityksen periaatteita omassa toiminnassaan ja tuntee organisaationsa yhteiskuntavastuun
- analysoida ja arvioida projektin toimintaa ja työmenetelmiä, mallintamaan asiantuntijoiden ja työntekijöiden hiljaista tietoa, kehittämään tietoa organisaatiosta ja rikastuttamaan sen konkreettiseksi suunnitelmaksi
- toisten kuuntelemisen sekä asioiden kirjalliseen, suulliseen ja visuaaliseen esittämiseen erilaisille kohderyhmille
- toimia aloitteellisesti ja kehittävän työtavan mukaisesti sekä osaa käynnistää ja toteuttaa muutosprosesseja
- hahmottaa alan ydinosaamisalueita ja niiden merkityksiä
- toimia erilaisissa viestintä- ja vuorovaikutustilanteissa sekä osaa organisoida ja luoda ammatillisia verkostoja
- kehittää turvallisuusjärjestelmiä ja tietoturvallisia tietojärjestelmiä

#### **Sisältö:**

Teema vahvistaa ja syventää opiskelijan osaamista turvallisuuden ja riskienhallinnan keskeisiltä osa-alueilta. Opiskelijan omien oppimistavoitteiden ja mielenkiinnon kohteiden perusteella teema antaa mahdollisuuden syventää osaamistaan useammasta eri turvallisuusjohtamisen osa-alueesta tarjolla olevien vapaavalinnaisen opintojaksojen muodossa.

#### **Osaamisen kehittyminen:**

Teeman opintojaksot muodostavat kehittämistä tukevan kokonaisuuden, jonka sisällöt määräytyvät opiskelijan omista lähtökohdista ja turvallisuusklusterin kehittämisen tavoitteista. Alalla tarvittavan ydinosaamisen ja tutkimus- ja kehittämistoiminnan avulla hahmotetaan tärkeitä kehittämiskohteita ja muodostetaan kestävä pohja kehittäjäksi oppimiselle. Opintojaksoissa tarkastelunäkökulmana on osaamisen yhdistäminen ja osaamisen tuottaminen turvallisuusklusterin arvoverkostoon.

### **00656 Turvallisuusjohtaminen riskienhallintaprosessissa, 5 op**

#### **Opiskelija osaa:**

- kehittää turvallisuuden johtamista osana riskienhallintaprosessia
- kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ja tärkeimmät riskienhallinnan menetelmätyökalut
- kehittää ja toteuttaa organisaation tarpeista lähtevän turvallisuuden johtamisjärjestelmän
- laatia organisaation turvallisuusjohtamisen periaatteet, organisoida turvallisuusasioiden hallinnon sekä mitata ja arvioida organisaation turvallisuuden johtamisen tilaa
- turvallisuusjohtamista määrittelevät yleisimmät standardit ja niiden hyödyntämisen toiminnassaan
- kehittää yhteistyötä organisaation sisäisten ja ulkoisten turvallisuuden sidosryhmien kanssa

#### **Opintojakson sisältö:**

- riskienhallinnan prosessit ja menetelmät
- organisaation turvallisuuden kokonaisvaltainen johtamisjärjestelmä ja organisointi
- sidosryhmät turvallisuuden johtamisessa

#### **Opintojakson kuvaus:**

Opintojaksolla syvennetään osaamista vaativasta ja kokonaisvaltaisesta turvallisuuden johtamisesta organisaatioiden riskienhallinnassa

### **00657 Yksilön ja organisaation turvallisuuskäyttäytyminen, 5 op**

#### **Opiskelija osaa:**

- analysoida, miten sosiaalinen maailma ja yksittäiset ihmiset vaikuttavat toisiinsa ja muovaavat toisiaan
- analysoida ja vaikuttaa positiivisesti ihmismielen -ajattelun, tunteiden ja persoonallisuuden- sosiaalista muotoutumista kuin myös häiriöitä, joilla voi olla olennainen merkitys turvallisuuteen
- analysoida ihmisten toiminnan, ajattelutapojen, tunteiden ja identiteetin muodostuminen suhteessa sosiaaliseen ympäristöön ja yhteiskuntaan sekä ihmisten väliseen vuorovaikutukseen ja ryhmäprosesseihin

- käyttää välineitä, joiden avulla hallitaan ihmisten arkipäivän ilmiöitä yhteiskunnallisissa ja turvallisuuteen liittyvissä yhteyksissään
- hyödyntää psykologisten ja moraalifilosofisia teorioita yksilön tekemien valintojen ja toiminnan lähtökohtana
- kriisipsykologian lähtökohdista jäsentää traumaattisen tilanteen kohtaamista työyhteisössä

#### **Opintojakson sisältö:**

- yksilön ja organisaation turvallisuuskäyttäytymisen analysoinnin menetelmät
- turvallisuuskäyttäytymisen kehittäminen
- turvallisuuskäyttäytymisen psykologiset ja eettiset perusteet
- turvallisuuskäyttäytymisen yksilön, ryhmän, organisaation ja yhteiskunnan tasoilla

#### **Opintojakson kuvaus:**

Ihminen elää sosiaalisessa maailmassa ja jatkuvassa kanssakäymisessä toisten yksilöiden kanssa ja jäsenenä ryhmissä, organisaatioissa, yhteiskunnassa ja kulttuuriyhteisössään. Osaamisen ja valmiuksien kasvattaminen tapahtuu käyttäytymistieteellisistä lähtökohdista. Opiskelijan osaaminen lisääntyy ryhmäkäyttäytymisen, moraalifilosofian kuin myös kriisipsykologian kautta niin, että hän pystyy hahmottamaan ja hallitsemaan turvallisuuteen liittyviä haasteita ja vaatimuksia edellä mainituista teorioista käsin.

### **00659 Toiminnan jatkuvuuden varmistaminen, 5 op**

#### **Opiskelija osaa:**

- johtaa liiketoiminnan ja teknisen infrastruktuurin toiminnan riskienmäärittelyyn ja hallintaan liittyviä toimenpiteitä
- tunnistaa organisaation kriittiset toiminnot ja arvioida niiden resurssien tärkeysluokittelua
- määrittää vastuut toiminnan häiriöttömyyden varmistamiseksi ja osaa johtaa toipumissuunnittelua erilaisten, tunnistettujen häiriötilanteiden varalle
- tuottaa liiketoiminnan ja teknisten järjestelmien toiminnan jatkuvuussuunnitelmia, hallinnoida niitä sekä järjestää suunnitelmien käytännön testausta

#### **Opintojakson sisältö:**

- organisaation prosessien, ympäristön ja infrastruktuurin analysointi toiminnan jatkuvuuden näkökulmasta
- häiriöiden ennakointi ja luokittelu
- jatkuvuus- ja toipumissuunnitelmat
- häiriötilanteiden johtamismenetelmät

#### **Opintojakson kuvaus:**

Opintojaksolla opiskelija syventää osaamistaan johtamisosaamisesta, jolla varmistetaan tavoitehakuisen toiminnan jatkuvuus häiriötilanteissa.

### **00660 Poikkeustilanteiden hallinta ja kriisiviestintä, 5 op**

#### **Opiskelija osaa:**

- johtaa poikkeustilanteita osana organisaation riskienhallintaa
- sisäisen ja ulkoisen kriisiviestinnän osana poikkeustilanteiden hallintaa
- analysoida organisaation toimintaan vaikuttavia erilaisia poikkeustilanteita
- laatia yhdessä tarvittavien sidosryhmien kanssa poikkeustilanteiden varalle ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä sekä toimintasuunnitelmia ja -ohjeita eri tilanteita varten
- kriisiviestinnän osa-alueet ja kykenee tuottamaan suunnitelmia ja toimintaohjeita poikkeuksellisten tapahtumien ja tilanteiden tiedottamisesta oikeille kohderyhmille oikeilla viestintämenetelmillä
- kriisiviestinnän avulla organisaation maineen suojaamisen ja tarvittaessa sen palauttamisen

#### **Opintojakson sisältö:**

- poikkeustilanteiden ennakointi ja niihin varautuminen
- poikkeustilanteiden johtaminen
- sisäinen ja ulkoinen kriisiviestintä

#### **Opintojakson kuvaus:**

Opintojaksolla opiskelija syventää osaamistaan poikkeustilanteissa tarvittavaa johtamisosaamista varten ja vahvistaa osaamistaan kriisiviestinnässä.

## 00405 Soveltava tietoturvallisuus- ja turvallisuusjärjestelmäosaaminen, 5 op

### Opiskelija osaa:

- perehtyä avoimien arkkitehtuurien tietoturvaluuteen omaa yleiskuvan avoimista järjestelmistä
- kehittää tietoturvallisuuden ratkaisuja avoimiin ympäristöihin
- hahmottaa avointen ympäristöjen tietoturvallisuuden rakentumisen ja niihin liittyviä erityispiirteitä

### Opintojakson sisältö:

- työelämlähtöinen Living Lab -toiminta
- avointen ympäristöjen tutkimus- ja kehitystyön tilanne
- avoimen ympäristön hallinta ja sen tietoturvaluuteen liittyviä syventymisalueet
- avoimen ympäristöjen kehitystyö esim. Linux
- tietoturvallisuuden tutkimus- ja kehitystyö valitussa avoimessa ympäristössä

### Opintojakson kuvaus:

Opintojaksolla kehitetään opiskelijan osaamista avointen järjestelmien soveltavan tutkimus- ja kehitystyön alueella. Painopiste on avointen järjestelmien tietoturvallisuuden kehittämisessä. Opintojaksoon sisältyy sekä teoriaa, että hankkeisiin liittyvää käytännön kehitystyötä. Tavoitteena on antaa opiskelijalle hyvät edellytykset toimia ja kehittyä alueella, jolla työelämässä on kasvava kysyntä. Opetukseen kuuluvat kaikille yhteiset lähiopetuspäivät. Lähiopetuskertoihin sisältyy sekä teoriaopintoja, että laboratorioharjoituksia.

### Edeltävät opinnot:

Perustiedot tietoturvaluudesta ja aiempi kosketus Unix/Linux-maailmaan edesauttavat menestystä opintojaksolla.

## A0122 Auditointien johtaminen, 5 op

### Opiskelija osaa:

- turvallisuusauditoinnin suunnittelun ja toteutuksen periaatteet
- hyödyntää turvallisuusalan arviointikriteeristöjä, standardeja ja kypsyysmalleja turvallisuusauditointien suunnittelussa
- soveltaa turvallisuusalan ydinosaamistaan auditointien suunnittelussa ja toteutuksessa
- sitoa auditointi osaksi organisaation turvallisuuden ylläpitoa, kehittämistä ja johtamista
- analysoida ja arvioida auditointien toimintaa sekä ja työmenetelmiä ja -välineitä

### Opintojakson sisältö:

- auditoinnin suunnittelun periaatteet
- auditointikriteeristöt, standardit ja kypsyysmallit auditoinnin suunnittelun ja toteutuksen apuvälineinä

· raportointi ja dokumentointi

· auditoinnit osana turvallisuuden johtamista ja kehittämistä

· auditoiden osaamisen, toiminnan, työmenetelmien ja –välineiden arviointi

### **Opintojakson kuvaus:**

Opintojaksolla perehdytään turvallisuusauditointeihin. Jakso painottuu auditoitien suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä niiden rooliin organisaation turvallisuuden kehitystyössä.

## **191 LIIKETOIMINTA- JA JOHTAMISOSAAMINEN, 0 op**

### **Kuvaus:**

Opiskelija saavuttaa vahvan liiketalous- ja johtamisosaamisen, joka tukee toimimista turvallisuusosaamisen vaativissa kehittämis- ja johtamistehtävissä. Liiketoiminta- ja johtamisosaamisen kasvattaminen painottuu vastuulliseen johtajuuteen ja työyhteisön kehittämiseen, strategiseen johtamiseen, yrittäjyyteen, tietointensiivisen liiketoiminnan kehittämiseen sekä verkostojen johtamiseen.

### **Opiskelija osaa:**

Teeman opintojaksot suorittanut opiskelija osaa

- kehittää organisaation toimintaa samanaikaisesti vastuulliseksi ja tulos-orientoituneeksi
- hahmottaa vastuullisen kokonaisuuden sekä oman suhteensa vastuulliseen johtajuuteen
- tunnistaa oman arvoperustansa ja toimintatapansa sekä tarkastelemaan ja kehittämään sitä osana organisaation ja liiketoiminnan kehittämistä
- soveltaa johtamisen menetelmiä, jotka tukevat yksilön luovuutta ja työviihdyvyyttä
- kehittää liiketoiminnan käytänteitä eettisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävämpään suuntaan
- hallita strategisen suunnittelun keskeiset periaatteet ja menetelmät
- arvioida yrityksen toimintastrategiaa ja tehtyjä valintoja
- tehdä strategialähtöisiä ratkaisuja ja tämän pohjalta suunnitella ja organisoida operatiivista toimintaa
- tilanteen mukaisesti soveltaen luoda vaihtoehtoisia strategioita organisaation tavoitteiden saavuttamiseksi
- toimia aktiivisena jäsenenä, vaikuttajana ja kehittäjänä yksilöiden ja organisaatioiden muodostamissa verkostoissa
- analysoida, johtamaan ja kehittämään verkostojen toimijoita, niiden välisiä suhteita ja resursseja
- edistää luovuutta ja dialogia projekteissa ja organisaatiossa, antaa rakentavaa palautetta projektin jäsenille, käyttää erilaisia ideointimenetelmiä projekteissa sekä motivoida toisia projektin jäseniä yhteistä tavoitetta kohti
- hahmottaa osaamisintensiivisen liiketoiminnan perustoimintoja ja prosesseja organisaation kriittisenä menetystekijänä ja asiakkaalle arvoa luovana tekijänä
- toimia muutoskykyisesti ja yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, tuottaa suunnitelmia ja ratkaisuja sekä edistää luovuutta
- tarkastella kokonaisvaltaisesti tietointensiivistä liiketoimintaa harjoittavan yrityksen toimintaympäristöä ja tunnistaa sen keskeisiä muutosvoimia
- kehittää erilaisia tietointensiivisen liiketoiminnan liiketoimintamalleja ja ansaintalogiikkoja
- kehittää suunnitteilla olevan tai jo olemassa olevan yrityksen liiketoimintaa kokonaisvaltaisesti
- ottaa kokonaisvaltaisen vastuun yrityksen liiketoiminnan kehittämisestä ja taloudellisesta

### **Sisältö:**

Teeman opintojaksot muodostavat vaihtoehtoisia polkuja muodostaen yksilöllistä osaamista liiketoiminnan ja johtamisen alueella. Kaikki opintojaksot ovat osaamista syventäviä ja merkitsevät uuden osaamisen luomista turvallisuuteen liittyvän liiketoiminta- ja johtamisosaamisen alueella. Opintojaksojen toteuttamisen vaikuttavuus ilmenee opiskelijoiden, Laurean, turvallisuusklusterin ja alueen osaamisen kehittymisenä.

### **Osaamisen kehittyminen:**

Teema vahvistaa ja syventää opiskelijan osaamista turvallisuusosaamiseen liittyviltä keskeisiltä liiketoiminnan ja johtamisen osa-alueilta. Opiskelijan omien oppimistavoitteiden ja mielenkiinnon kohteiden perusteella teema antaa mahdollisuuden syventää osaamistaan useammasta eri liiketoiminnan ja johtamisen osa-alueesta tarjolla olevien

vapaavalinnaisen opintojaksojen muodossa.

## **00661 Vastuullinen johtajuus ja työyhteisön kehittäminen, 5 op**

### **Opiskelija osaa:**

- hahmottaa vastuullisen johtamisen kokonaiskuvan
- analysoida omaa toimintaansa, arvoperustaansa ja johtamistapaansa osana työyhteisön sosiaalista systeemiä
- reflektoida ja kehittää omaa johtamistapaansa ja suhdettaan työyhteisön jäseniin ja organisaation muihin sidosryhmiin
- kehittää henkilökohtaista vastuullisen johtajuuden työotettaan toimivaksi osaksi tulosorientoitunutta strategista johtamista
- edistää omalla toiminnallaan yrityksen vastuullista liiketoimintaa
- soveltaa uusia vastuullisen johtamisen ydinkäsitteitä ajattelussaan ja päättelyssään
- muodostaa omakohtaisen johtamistyyliin sopivan lähestymistavan vastuulliseen johtajuuteen

### **Opintojakson sisältö:**

- toimintaympäristön haasteet vastuulliselle liiketoiminnalle ja johtamiselle
- etiikka ja moraali päätöksenteossa ja toiminnassa
- vastuullisuudesta koituvat hyödyt turvallisuusalan johtamisessa
- vastuullinen johtaminen ja eri sidosryhmät
- itsearviointi vastuullisessa johtajuudessa
- inhimillinen tuloksentek

### **Opintojakson kuvaus:**

Opintojakso syventää opiskelijan osaamista vastuullisesta johtajuudesta ja työyhteisön kehittämisestä. Vastuullisuutta tarkastellaan korostaen ihmisten muodostamien systeemien johtamista. Olennaisia on yksittäisten toimijoiden ajattelutapa ja toiminta sekä toimijoiden väliset suhteet. Vastuullinen johtajuudessa ja työyhteisön kehittämisessä on kysymys verkostojen, luottamuksen ja vuorovaikutuksen johtamisesta. Sosiaalinen vastuu korostaa yritysten toiminnan vaikutuksia yrityksen sidosryhmiin, lähiyhteisöihin ja yhteiskuntaan. Keskeisiä sidosryhmiä ovat mm. organisaation henkilöstö, asiakkaat ja yhteistyökumppanit.

## **00416 Strateginen johtaminen, 5 op**

### **Opiskelija osaa:**

- strategisen suunnittelun keskeiset periaatteet ja menetelmät
- arvioida yrityksen toimintastrategiaa ja tehtyjä valintoja
- tilanteen mukaisesti soveltaen luoda vaihtoehtoisia strategioita yrityksen tavoitteiden saavuttamiseksi
- analysoida strategian uudistamisen vaikutukset asiakkuusstrategioihin, osaamisstrategioihin, yrityksen sisäisiin prosesseihin sekä osaa käynnistää kannattavia ja asiakaslähtöisiä kehittämistoimintoja
- toisten kuuntelemiseen sekä asioiden kirjalliseen, suulliseen ja visuaaliseen esittämiseen erilaisille kohderyhmille
- analysoida työelämän toimintakulttuuria ja kykenee osallistumaan organisaatioiden toiminnan koordinointiin, kehittämiseen ja johtamiseen
- tunnistaa oman alansa organisaatioiden yhteiskunnallis-taloudellisia yhteyksiä, tuntee ja osaa hyödyntää yhteiskunnallisen vaikuttamisen mahdollisuuksia sekä osaa soveltaa kestävän kehityksen periaatteita omassa toiminnassaan ja tuntee organisaationsa yhteiskuntavastuun
- muodostaa yleiskuvan ammatillisen tehtäväalueen asemasta ja merkityksestä kansainvälisessä toimintaympäristössä
- edistää luovuutta ja dialogia projekteissa ja organisaatiossa, antaa rakentavaa palautetta projektin jäsenille, käyttää erilaisia ideointimenetelmiä projekteissa sekä motivoida toisia projektin jäseniä yhteistä tavoitetta kohti
- analysoida ja arvioida projektin toimintaa ja työmenetelmiä, mallintamaan asiantuntijoiden ja työntekijöiden hiljaista tietoa, kehittämään tietoa organisaatiosta ja rikastuttamaan sen konkreettiseksi suunnitelmaksi
- projektin johtamisen ja erityisesti motivoinnin

### **Opintojakson sisältö:**

- strategisen suunnittelun periaatteet ja menetelmät
- strategian radikaali uudistaminen
- uuden talouden strategiat
- strategian uudistamisen vaikutus asiakkuusstrategioihin, osaamisstrategioihin ja yrityksen sisäisiin prosesseihin

**Opintojakson kuvaus:**

Opintojaksolla perehdytään yritysten strategisen suunnittelun ja johtamisen merkityksiin ja menetelmiin. Opintojaksolla painottuu strategian uudistaminen ja strategisten innovaatioiden etsiminen ja tuottaminen nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä.

**00819 Kasvuyrittäjä, 10 op****Opiskelija osaa:**

- määritellä konkreettisen liikeidean tai -toiminnan kehittämissuunnitelman
- analysoida yrityksen globaalin toimintakentän
- kaupallistaa liikeidean toteuttamiseksi vaadittavat tuotteet ja palvelut
- rakentaa skaalautumisen mahdollistavan liiketoimintamallin
- organisoida liiketoiminnan kehittämisen
- johtaa yritystä

Lisäksi opiskelijalla on vahva yrittäjämotivaatio sekä halu ottaa vastuuta liiketaloudellisesti perustellun yritystoiminnan johtamisesta ja kehittämisestä.

**Opintojakson sisältö:**

Opiskelija kehittää joko uutta liikeideaa tai olemassa olevaa liiketoimintaa pyrkimyksenä saada se taloudelliselle kasvu-uralle. Kehityksen kohde on todellinen liiketoiminta(mahdollisuus), ei teoreettinen harjoitus. Opintojakso on yhteinen kaikkien Laurean ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavien koulutusohjelmien kesken

**Opintojakson kuvaus:**

Opiskelijoiden on suotavaa mutta ei välttämätöntä rakentaa liiketoimintaa ryhmänä, ts. useat opiskelijat voivat työskennellä yhden kohteen parissa. Laurean opettajakunnan tarjoaman ohjauksen lisäksi opiskelijat voivat myös käyttää hyväkseen Laurean sijoituspalveluita sekä muita julkisia ja yksityisiä sijoitus- sekä neuvontapalveluita, kuten Tekesin ohjelmia tai uusyrityskeskusten neuvontaa.

Kasvuyrittäjyyteen tähtäävä 10 op:n opintojakso suunnitellaan osaksi opiskelijan opetussuunnitelman ammatillisia sisältötavoitteita henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaan. Opintojakson toteutuksesta kasvuyrittäjyyteen liittyvien tavoitteiden osalta vastaa yliopettaja Vesa Taatila, vesa.taatila@laurea.fi, joka ottaa vastaan ilmoittautumiset opintojaksolle. Tarvittava alan asiantuntijuuteen liittyvä sisältöohjaus tapahtuu ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon koulutusohjelmassa. Opintojakso toteutuu läpi lukuvuoden.

**00664 Tietointensiivisen liiketoiminnan kehittäminen, 5 op****Opiskelija osaa:**

- hahmottaa tietointensiivisen yrityksen perustoimintojen ja -prosessien merkityksen kriittisinä menestystekijöinä ja sen, miten ne luovat arvoa asiakkaalle sekä käyttämään välineistöä, jolla yrityksiä pyritään ohjaamaan ja hallitsemaan
- tarkastella kokonaisvaltaisesti tietointensiivistä liiketoimintaa harjoittavan yrityksen toimintaympäristöä ja analysoida sen keskeisiä muutosvoimia sekä tunnistaa yritysten erilaisia liiketoimintamalleja ja ansaintalogiikkoja
- kehittää tietointensiivisen liiketoiminnan prosesseja, hahmottaa kehittämisen tavoitteita valitun kohteen suunnassa sekä hankkia, arvioida ja käyttää osaamista kehittämisen suunnassa
- laatia asiakaslähtöisen ja kannattavuuteen tähtäävän liiketoimintasuunnitelman, tarkastella tietointensiivisen liiketoiminnan keskeisiä prosesseja ja toimintoja sekä ymmärtää tietotekniikan merkityksen osana organisaation toimintaa ja toiminnan kehittämistä
- toimia muutoskykyisesti ja yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, tuottaa suunnitelmia ja uusia ratkaisuja sekä edistää luovuutta toiminnallaan

**Opintojakson sisältö:**

- innovaation johtaminen
- osaamisintensiiviset liike-elämän palvelut (KIBS)
- tietojohdaminen
- yrityksen tietovirrat ja prosessit
- tieto ja osaaminen yrityksen resursseina
- aineettoman pääoman johtaminen ja kehittäminen

**Opintojakson kuvaus:**

Opintojaksossa tutustutaan tietointensiivisen liiketoiminnan johtamiseen ja kehittämiseen sekä niihin liittyviin liike-elämän palveluihin (KIBS). Siinä painottuu analyysoiva ja kehittävä lähestyminen organisaation tieto- ja osaamisvarantoon sekä niihin liittyviin prosesseihin. Opintojaksolla paneudutaan sekä strategisella että operatiivisella tasolla tietointensiivisen organisaation inhimilliseen, suhde- ja rakennepääomaan.

**192 KANSAINVÄLINEN TURVALLISUUDEN JOHTAMINEN, 0 op****Kuvaus:**

Opintokokonaisuuden suorittanut opiskelija saa valmiudet turvallisuuden johtamiseen kansainvälisessä ympäristössä. Opintokokonaisuus syventää opiskelijan osaamista niin, että hän saa hyvät valmiudet toimia turvallisuusosaamisen asiantuntijana, johtajana tai kehittäjänä kansainvälisissä organisaatioissa ja kansainvälisissä tehtävissä. Opiskelijan kansainvälisen osaamisen kasvattaminen painottuu toimintaan globaalissa ja monikulttuurisessa ympäristössä, turvallisuuden johtamiseen yritysten kansainvälisissä toiminnoissa, ajankohtaisiin erityiskysymyksiin kansainvälisen turvallisuuden johtamisessa sekä johtajille ja asiantuntijoille tarkoitetussa englanninkielessä.

**Opiskelija osaa:**

Teeman opintojaksot suorittanut opiskelija osaa

- jäsentää kansainvälistä toimintaympäristöä, kykenee tunnistamaan kansainvälistymisen mahdollisuudet ja sen keskeisiä muutosvoimia
- ymmärtää kulttuurieroja ja kykenee toimimaan globaalissa työ- ja toimintaympäristössä
- yleiskuvan ammatillisen tehtäväalueen asemasta ja merkityksestä kansainvälisessä toimintaympäristössä
- työelämän toimintakulttuuria ja kykenee osallistumaan organisaatioiden toiminnan koordinointiin, kehittämiseen ja johtamiseen globaalissa toimintaympäristössä
- toimia erilaisissa viestintä- ja vuorovaikutustilanteissa sekä osaa organisoida ja luoda ammatillisia verkostoja kansainvälisessä toimintaympäristössä
- suunnitella ja toteuttaa turvallisuuden johtamiseen liittyviä hankkeita, operaatioita ja toimintoja kansainvälisesti yhdessä erilaisten toimijoiden kanssa
- toimia kansainvälisissä projekteissa ja kumppanuusverkostoissa vastuullisen ja aktiivisena asiantuntijana
- ryhmä- ja tiimityöskentelyn periaatteet kansainvälisissä toiminnoissa ja osaa työskennellä yhdessä toisten kanssa monikulttuurisissa tyhmissä sekä johtaa niitä
- johtamisen viestinnän ja vaikuttamisen asioita englanninkielellä
- palvella kansainvälisiä asiakkaita ja arvioida palvelun vaikutuksia ja laatua
- kehittää kansainvälisten liiketoimintoja, tytäryhtiöitä ja liiketoimintaprosesseja

**Sisältö:**

Teeman opintojaksot kokoavat turvallisuuskluusterin kansainvälisen toiminnan kehittämisen haasteita ja kohdistuvat sen ydinosaamiseen. Opintojaksojen toteuttamisen vaikuttavuus ilmenee opiskelijoiden, Laurean, alan ja alueen osaamisen kehittymisenä.

**Osaamisen kehittyminen:**

Teema vahvistaa ja syventää opiskelijan kansainvälisen turvallisuuden johtamisen osaamista sen keskeisiltä ja ajankohtaisilta osa-alueilta. Opinnot toteutuvat jaetun asiantuntijuuden periaatteella syventäen osaamista. Osaaminen tunnustetaan tieto-, taito-, arvo-osaamisena sekä kokemuksellisenä osaamisena, joihin sisältyy yksilön ja yhteisön osaaminen. Projekt- ja hanketoiminnassa arviointikohteina ovat yksilön ja hankeyhteisön oppiminen, kehittämishankkeen prosessien eteneminen, merkitys ja vaikuttavuus sekä saavutetut tulokset. Lopputulosten ja niiden vaikuttavuuden arvioinnissa halutaan korostaa syntyneen osaamisen työelämärelevantanssia tai innovaation kaupallistettavuutta.

**00666 Toiminta globaalissa ja monikulttuurisessa ympäristössä, 5 op****Opiskelija osaa:**

- analysoida globalisoitumisen asettamat haasteet organisaatioiden toiminnalle
- kansainvälisen liiketoiminnan perusteet ja kykenee kehittämään organisaation kansainvälistä toimintaa
- analysoida ja johtaa kulttuurin vaikutuksen vuorovaikutukseen ja johtamiseen sekä pystyy kehittämään monikulttuurisen yhteistyön johtamismenetelmiä

**Opintojakson sisältö:**

- yhteiskunnan ja talouden globalisoituminen
- globalisoitumisen haasteet ja mahdollisuudet
- johtaminen monikulttuurisessa ympäristössä
- globaali verkostoituminen
- eri kulttuurien kohtaaminen ja vuorovaikutus

**Opintojakson kuvaus:**

Opintojaksossa kasvatetaan opiskelijan osaamista toimia globaalissa ja monikulttuurisessa ympäristössä.

Opintojaksossa lisätään monikulttuurisuuden ymmärtämistä ja sen käsitteellistä perustaa. Yritysten toiminnan ja yhteiskunnan muuttuessa monikulttuuriseksi tavoitteena on perehtyä ja käsitellä kulttuurien kohtaamisen haasteita ja menetelmiä turvallisuuteen liittyvässä johtamistoiminnassa.

**00667 Turvallisuuden johtaminen yrityksen kansainvälisessä toiminnassa, 5 op****Opiskelija osaa:**

- yrityksen kansainväliseen toimintaan liittyvät yleiset turvallisuusriskit ja niiden kartoittamisen sekä kykenee kehittämään menetelmiä niiden hallitsemiseksi
- analysoida ja kehittää yrityksen kansainvälistä turvallisuuden toimintaympäristöä sekä kehittää ja soveltaa turvallisuusjohtamisen menetelmiä, jotka voivat liittyä esimerkiksi kansainvälisiin tytär- ja yhteisyrityksiin, asiakas- ja yhteistyösuhteisiin, ulkoistamiseen ja hankintaan, tietoturvaan, teknologiaan ja elektronisiin viestimiin, kulttuurieroihin, lainsäädännön ja sopimusten eroavaisuuksiin

**Opintojakson sisältö:**

- kansainvälisen liiketoiminnan turvallisuusriskit
- kansainvälisten liiketoimintaprosessien, projektien ja operaatioiden turvallisuus
- kansainvälisiin yhteistyötahoihin ja yhteistyöhön liittyvä turvallisuus
- yrityksen tietojärjestelmiin, viestimiin, teknologiaan ja infrastruktuuriin liittyvät kansainväliset turvallisuusuhat ja niiden hallinta
- viranomaistoiminta ja lainsäädännölliset kysymykset kansainvälisessä turvallisuuden johtamisessa

**Opintojakson kuvaus:**

Opintojaksolla opiskelija syventää osaamistaan turvallisuuden johtamisessa yrityksen kansainvälisessä toiminnassa.

**00668 Ajankohtaiset erityiskysymykset kansainvälisessä turvallisuuden johtamisessa, 5 op****Opiskelija osaa:**

- analysoida ja johtaa opintojaksolla käsiteltäviä ajankohtaisia kansainväliseen turvallisuuteen liittyviä erityiskysymyksiä

**Opintojakson sisältö:**

Opintojaksolla käsiteltävät ajankohtaiset erityiskysymykset vaihtuvat eri toteutuskerroilla. Opetuksessa hyödynnetään turvallisuusosaamisen kansainvälisiä asiantuntijoita ja yrityselämän edustajia.

**Opintojakson kuvaus:**

Opintojaksolla käsiteltävät ajankohtaiset erityiskysymykset vaihtuvat eri toteutuskerroilla. Opetuksessa hyödynnetään turvallisuusosaamisen kansainvälisiä asiantuntijoita ja yrityselämän edustajia. Opetuskielenä on suomi tai englanti.

**00669 English for managers and professionals, 5 op****Opiskelija osaa:**

- communicate in international professional environment

**Opintojakson sisältö:**

- Written and oral English for business administration and security management

**Opintojakson kuvaus:**

The course emphasizes language skill in English important for managers and professionals. It develops students' communication skills for varying managerial situations.

**194 OPINNÄYTETYÖ, 30 op****Kuvaus:**

Opinnäytetyön tavoitteena on kehittää opiskelijan kykyä soveltaa tutkimustietoa ja käyttää valittuja menetelmiä työelämän ongelmien erittelyyn ja ratkaisemiseen sekä valmiutta itsenäiseen vaativaan asiantuntijatyöskentelyyn. Opinnäytetyön tulee osoittaa opiskelijan kykyä rajata ja käsitellä valittua kehittämiskohdetta, valmiutta kehittämisorientoituneeseen ajattelutapaan, työssään tarvitsemien teorioiden ja tutkimusmenetelmien hallintaa, perehtyneisyyttä opinnäytetyön aihepiiriin ja alan kirjallisuuteen, kykyä ammatilliseen viestintään sekä valmiutta työskennellä pitkäjänteisesti ja kykyä hahmottaa kokonaisuuksia.

**00716 Opinnäytetyö, 30 op****Opiskelija osaa:**

Opinnäytetyön tavoitteena on kehittää opiskelijan kykyä soveltaa tutkimustietoa ja käyttää valittuja menetelmiä työelämän ongelmien erittelyyn ja ratkaisemiseen sekä valmiutta itsenäiseen vaativaan asiantuntijatyöskentelyyn. Opinnäytetyön tulee osoittaa opiskelijan kykyä rajata ja käsitellä valittua kehittämiskohdetta, valmiutta kehittämisorientoituneeseen ajattelutapaan, työssään tarvitsemien teorioiden ja tutkimusmenetelmien hallintaa, perehtyneisyyttä opinnäytetyön aihepiiriin ja alan kirjallisuuteen, kykyä ammatilliseen viestintään sekä valmiutta työskennellä pitkäjänteisesti ja kykyä hahmottaa kokonaisuuksia.

**Opintojakson sisältö:**

- tehdä itsenäisesti oman alan kehittämistyötä ja soveltavaa tutkimusta
- soveltaa hankittua tutkimustietoutta omassa opinnäytetyössä kriittisesti ja analyttisesti
- soveltaa kehittämistehtävään soveltuvia tiedonhankintamenetelmiä
- valitun soveltavan tutkimus- ja kehitysmenetelmän ja siihen perustuvan dokumentoinnin ja raportoinnin
- arvioida ja opponoida tutkimusyhteisömaisesti opinnäytetöitä taustan, toteutuksen, tulosten ja raportoinnin suhteen
- toimia asiantuntijana soveltavaa tutkimus- ja kehitystyötä tekevässä yhteisössä
- hakea itsenäisesti tietoa sekä seurata, eritellä ja arvioida kriittisesti oman alansa ammattikäytäntöjen ja tutkimustiedon kehittymistä
- tuottaa ja soveltaa tietoa itsenäisesti

**Opintojakson kuvaus:**

Opinnäytetyö voi olla tutkimus tai kehittämishanke, joka lisää opiskelijan ammattitaitoa ja palvelee työelämän kehittämistarpeita. Kehittämistehtävän luonteinen opinnäytetyö voi olla uusi tai entistä parempi työtapo, tuote, menetelmä, tapahtuma tai taiteellinen työ. Opinnäytetyö saattaa olla myös kehittämissuunnitelma tai muu suunnitelma tai alaa eteenpäin vievä selvitys kehittämis ehdotuksineen.

Opinnäytetyön tekeminen sisältää seuraavia osia.

- Aiheen valinta ja työn ohjaus
- Opinnäytetyön suunnitelma ja aikatauluttaminen
- Tavoitteiden määrittäminen ja aiheen rajaus
- Ilmiön teoreettinen jäsentäminen (viitekehys) ja tavoitteiden täsmentäminen
- Tutkimus/kehittämismenetelmän valinta
- Tutkimus/kehittämishankkeen suorittaminen
- Opinnäytetyön raportointi
- Opinnäytetyön esittely ja palautekeskustelu